

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják. Nem tagoknak előfizetési díj: Egésze évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.	Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdonosa. Az egyesülettel tanácskozási alatti: Főszerkesztő: Fodor Géza az OMGE. Igazgatója. Feloldó szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-Utáskára.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEIT.

Ülésnapok a Köztelken.

1901. november 16-án d. u. 4 órakor. Földmívelési és növénytermesztési szakosztály ülése.
- november 19-én d. u. 4 órakor Közgazdasági szakosztály ülése.
- november 20-án d. e. 10 órakor. Igazgató-választmány ülése.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” **igazgató-választmányának,** ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége” **végrehajtó-bizottságának**

1901. évi november hó 20-án, azaz szerdán d. e. 10 órakor, s esetleg folytatólagosan d. u. 4 órakor a „Köztelek” tartandó I. ülésére. (Társorsorozat a „Köztelek” 88. számában lett közzéve.)

Meghívó.

A **közgazdasági szakosztály** f. hó 19-én, azaz szerdán d. u. 4 órakor a Köztelek üléstermében ülést tart.

Tárgyai:

1. Szakosztály megalakulása, elnök és alelnökök választása.
2. Fejérmezei gazdasági egyesület átirata az önálló vámtérület ügyében.
3. Somogyi gazdasági egyesület átirata az új német vámtarifája ügyében.
4. A hadseregellátás reformja.

5. Erdélyi gazdasági egyesület átirata a vasúti gyorsúszállítás könnyítése ügyében.

Gróf Desseuffy Aurél s. k., az OMGE. elnöke.

Figyelmeztetés az OMGE. tagjaihoz.

Egyesületünk folyó hó folyamán fogja megtartani rendes évi közgyűlést, miért is tisztelettel értesitem a t. tag-urakat, hogy a kereskedelemügyi miniszter ur engedélye folytán a közgyűlésre felszólív tagjaink a m. kir. államvasutak vonalain kedvezményes jeggyel utazhatnak.

Felkérem tehát azon t. tagurakat, kik e kedvezményes jegyet igénybe venni óhajtják, hogy a felszólító állomás megjelölése mellett a titkári hivatalnál levél útján mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

Igazgató.

Az úgynevezett tőzsdereform.

(B. B.) A napilapok hosszasan tárgyalták azt az eseményt, hogy a börze a gabonahatáridőüzlet reformálni készül, sőt tudvalevőleg a tőzsdetanács a reformjavaslatot már el is fogadta. A javaslat előzményeiről ugyancsak közismertes, hogy az a bihari megyei gazdasági egyesületből került ki, még pedig egyenesen azaból a célzattal, hogy egy önmagában véve helyes, de különben jelentéktelen módosítással a gazdák meg a tőzsdékorók között fenförgő véleményelléréseket látszólag kiegyenlítsé. Így tehát jóllakják a kecske is és a káposzta is megmaradjon.

A bihari javaslat alapföndolata az, hogy amiként a készáru-üzletben a nagyobb hektoltersúlyú búzának magasabb ára van, azonképpen a határidőüzletben tényleg szállított buza szokványon felül való jobb minősége is honoráltassék. A 76 kg.-os hitvány szokványbuza ugyanis inkább csak üzleti fogalom és nem tényleges árú. Igen helyes tehát az a célzattal, hogy amennyiben az eladó határidőüzletben ennél a 76 kilogrammos szokványbuzánál jobbat, súlyosabbat szállít, ez esetben a jobb minőségért külön is fizessék meg, mert hisz ő a szokványnál kérekessebb árut szállított. A bihari javaslat egyenesen oda célzolt, hogy a jó magyar buza a határidőüzletben is áziósti nyerve, ami ellen senkinek, aki a reális üzletek alapján áll, kifogása nem lehetett. Nem volt ellene kifogása a gazdáköröknek sem.

A napokban a tőzsdetanács tárgyalta a bihari javaslatot és nem csak élvileg fogadta el azt, hanem már gyakorlati alapokra is fektette. Ennek megfelelőleg az Áruüzleti Szokások néhány paragrafusára módosításokon ment keresztül. E módosításoknak lényege, mely körül a többi részletes intézkedés forog, az hogy a határidő-üzletben szállított és 76 kilogrammot meghaladó súlyú búzát az átvétel olyformán tartozik bonifikálni, hogy minden további kilogramm súlytöbblet után méterátszámként 5 krajczárt ráfizet. Ha e szerint az eladó a határidő búzát 8 forint előre kikötött árban szállítja, de a buza sulya ténben az 76 kilogramm, akkor 5 krajczár bonifikációt kap, 78 gmos búzánál 10 kraj-

A Magyar Mezőgazdák Szövetsége Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

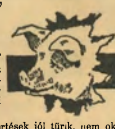
Szállítja: a JENNER-PASTEUR INTÉZET oltanyagait,

melyek a legjobb tudományos módszer szerint **Pertik professor** felügyelet alatt készülnek.

Birkák, lovak szarvasmarhák oltása	Árak: 1 birká oltása 12 fillér 1 lo vagy szarvasmarha oltása 24 " 1 sertés szarvasmarha oltása 18 " 1 sertés Pasteur-féle oltása 12 "	Sertések oltása ORBÁNCZ ELLEN. A rapid szórum az orbáncz fertőzésnek károsító elleni védelemre 1-2 óra alatt biztosan megmenni képes. A tartós oltóanyagot a sertések jól tűrik, nem okoz utalagos megbetegedést, nem fogynak le az állatok és egy teljes esztendőig védve maradnak.

LÉPFENE ELLEN.
Az anyag nem vesztí hatását. MÓNAPOKIG ELTARTHATÓ.

Kifűnő fecskendők. Könnyű kezelés.

czárta, 79 kgmos buzánál 15 krajczárra rug a bonifikáció. 79 kilogramm felül már nem bonifikálják a búzát. Szállítson bék az eladó 83 kilogrammos búzát, csak annyi bonifikációt kap, mintha 79 kilogrammos sulyt szállítana. Azaz a bonifikálás révén a határidőre szállított legjobb minőségű buza legfeljebb 15 krajczárral ér többet métermázsánkat a szokványbuzánál.

Már ebből a megszorításból is kiteszik, hogy a földesnek csak félmunkát végzett; csupán jelentéktelen engedményeket tett anélkül, hogy a bonifikáció elvét következetesen keresztül vitte volna. Mert hiszen ott már minden emberi logika megakad, ahol a 79 kilogrammos buza többet ér a 78 kilogrammosnál, de a 83 kilogrammos már nem ér többet, mint a 79 kilogrammos! Azt hiszük, hogy a 79 kilogramm felüli suly buza az a bizonyos közpazarvánny.

Am az engedélyezett jelentéktelen bonifikációt is ugyancsak illuzóriássá teszi az a további intézkedés, hogy amennyiben az egyes mérésnél olyan buza találnánk, amelynek minőségi sulya 76 kilogramm nem ér el, ráfizetésnek nincs helye. Ezt az intézkedést annál kevésbé értjük, mert a vevő egy másik intézkedéssel teljesen biztosítva van saját kárpótlása tekintetében arra az esetre, ha az eladó a szokványnál kisebb sulyt szállít. Ez esetben ugyanis a 75-5 kilogrammnál kisebb sulyt búzát egyáltalán nem tartozik átvenni; ha a szokványsúlyból egy-negyed kilogramm hiányzik, akkor fél-százalékot, ha pedig azon felül hiányzik, akkor egy százalékot kap kárpótlás gyandán. 8 forintos buzánál a fél-százalék 4 krajczár, az egyszázalék 8 krajczár tesz ki. Most már megtörténhetik, hogy egyetlen mérés 75-7 kilogramm sulyt, ötven más mérés 78—80 kilogramm sulyt buzákat mutat. Ez esetben az eladó nem kap egy hunczut garas bonifikációt sem; ellenben a vevő azon egy mérés eredménye alapján kárpótlásra tart számat. Magyaránzi sem kell talán, hogy a célnál itt sem egyed, mint az átvévi helyzetének való kedvezés, a józan logika fopncapsága áran.

Az alul és felül eső intézkedések által megszorított „vívány” lényegéből a végén alig marad valami, de vajjon ennek is ki veszi hasznát? Már az egyszer bizonyos, hogy a kész áru szállító termelő gazda csak a legkivételéseben esetben ad el a szokványbuzát. Rendes körülmények között mintá szerint adja el a búzáját határidőre is, sőt egyenesen a dolog természetéből folyik, hogy a reális kereskedő elve megismerni kívánja azt az árut, amelyet annak idején átvenni akar. A bonifikáció csekély előnyének tehát még azokra a vagy gazdáokra nézve is vékony jelentősége van, akik határidő-üzlet révén önjajtköz biztosítani az elfogadható buzákat. A bonifikáció rendszere inkább csak a kereskedelmi forgá-

lomba átment árura nézve ölt jelentőséget és hasznát majd az a kereskedő veszi, aki kész áruval fedezte földesie ügyletét, s aki a tényleg szállítandó áru jobb minőségéért ráfizetést követhetvén, egyfelől nagyobb ösztönt érez az áru felajánlására, másfelől legitím haszonra lehet szert. Ebből a szempontból még a 15 krajczáros maximális bonifikációtól is várunk némi előnyös hatást a reális kereskedeleme javára.

Elismerjük tehát erről az ugynevezett reformról, hogy minden szűkkeblűségé melletti is, ha nem sokat használ, de legalább nem árt minkünk, sőt még talán előnyös hatásaitól is remélhetünk valamit. Hanem hát ez a vékonyka módosítás az igazi földesreformtól oly messze áll, mint Makó Jeruzsálemtól. Ez az egész módosítás még csak nem is érinti a papirosbuzát üzött vérlázító visszaéléseit, amelyek ellen küzdünk egy évtized óta. Ennek a módosításoknak nem tulajdoníthatunk több jelentőséget a földesreform szempontjából, mint ama könyvnyelvű hölgy erkölcsi átalakulásának, aki nem mond ugyan le a szeretőiről, hanem minden reggel elmond egy „hiszegetyeg”. S az is csak félük mondja el. És a felg elmondottat sem veszi komolyan.

A bihari javaslatot annak idején a határidőüzlet játék némi megszorításának tekintették, mert a teljes bonifikáció kötelezettsége, a tényleges szállítás kötelezettsége esetén a bianko játékosokat nagyobb bizonytalanságnak tenné ki és így a papiros buza iránt nagyobb óvatosságot keltene. A földesneknek elfogta ezt a tendenciát és sietett élet venni azaz, hogy a bizonytalanságot a 79 kg-ig terjedő bonifikációval a legcsekélyebbre szorította, ami nem is bizonytalanság, hanem amit a határidőüzletlők kétségnél az ármegajánlásába könnyű belekombinálni.

A bihari javaslat még a legkomolyabb gyakorlati keresztülvétel esetén sem szerelhetné volna le a földes törvényes reformálására irányuló mozgalmat. Az mentő esme lehelet a bihariak s a földes számára; de nem nekünk. Jóval a bihari javaslat közkézre jutása után nyújtott be az OMGE, egy is, mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének központja egy memorandumot a képviselőkhöz, amelyben kifejti, hogy mit ért a földesreform alatt. Érti ez alatt a fedezetlen határidőüzlet feltétlen befizetését, a földes-bírság újból szervezését és az állami ellenőrzés szigorúbbá tételét, mindez törvényeszerű garanciák mellett. Hónapok teltek el még csak a memorandum benyújtása óta.

Azóta az osztrák gazdák igen alapos földes reformjavaslatot viték országgyűlések elé, mint azt nemrégiben a „Köztelek” igen szépen leírta. Azóta Gelb ur, a budapesti földésnéd eladott harmincfél millió értékű gabonát, amiből egy viték sem látott. Egy hitvány papiroszeletré rajgezzett néhány száz ezer mára-

gabnát s az itt nyoma a mi szegényes piacunkat a valóságos élet sulyával. A gyakorlati élet tehát a maga kimeríthetelen tárházából újabb, vastag argumentumokat rajzolt az OMGE, emlíktára alá. Ha eddig sulvot volt az, most földesnyomással áll. A budapesti földesutánc megszavazta az ötfiléres bonifikációt s azt hiszi, hogy a földesnyomással al megváltotta magát. Rosszul hiszi, ha hiszi.

Míg a kívánt törvényes reformok terére nem lépnek, addig a földes reális értékéről szerepében nem bíznak, addig a gazdatársadalmi mozgalom le nem szerelhető. A most keresztülajított módosítás nem elég még túrelmi bárcánk sem.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovács Béla.

Szarvezető kosok részére.

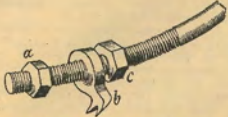
(Egyesületünk felelet az éltárgyan beérkezett kérdésre.)

Nem tartozik épen a ritkaságok közé, hogy egyik-másik kosnak szarva oly szűken nő, annyira hozzászorult a fejhez, hogy az alatta levő bőr kibeseződék, evésedések indul, amely bajon ha nem segítünk, végzettség is válhatik. E baj külföldben ma már nem oly gyakori, mint régtiben, amióán különösen a szesz elvtoral jogok között igen gyakori volt a szűkszarvaság, s ezeknél fordult elő ma is leggyakrabban. Ritkábban fordult elő a negretieknek, még ritkábban a ramboullitknél, habár ezek közül épen azoknál, melyek a ramboullit törzshajásztól származnak, nem tartozott a ritkaságok közé, de nem annyira a szűkszarvaság volt az oka, mint inkább a fején, a szarvak alatt levő bőr túlságos megvastagodása, tul-tengése.

Ezen a bajon lehet ugyan segíteni, mégis az ilyen kosokat nem célszerű tenyésztésre használni, mert a szűkszarvaság átróklődő baj. Volt alkalmam egy hajászatban tapasztalni, hogy egyetlen egy szűkszarvos kos után anyi hasonló szarvakulással bíró kos származott, hogy az illető birtokon nem tudta már mitévő legyen s végére is kénytelen volt a kosokat értékesíteni, s új anyagot beszerezni. A legjobb szarvezető is tehát csak arra lehet alkalmas, hogy a már meglevő buza, talán egyes kiválóan értékes példányoknál segítsen, arra azonban egyáltalán nem való, hogy a bajt egyszer s mindenkorra kiküszöbölje. Különben is e körülmény csak olyan hajászatokban tekinthető bajnak, amelyek tenyészanyag felnevelésével foglalkoznak. Amelyek azonban a bányagot nem nevelik fel, hanem eladják, avagy ürühizálással foglalkoznak, e baj kártékony voltát nem fogják érezni, mert a szűkszarvaság rendszeren csak a bor átróklődéssel fejlődik ki. Ilyen hajászatokban csak az esetben tekinthető lényegesebb bajnak, ha szűkmelegséggel, csekély törzsmélységgel s túlhosszú végtakokkal kapcsolatosan lép fel, amintohogy égek gyakran az említett hibás testalakulásokkal szokott együtt járn.

Ami már most a baj lényegét illeti, lehet oka a szűkszarvasúgnak az, hogy a szarvosok hibásan vannak irányítva, t. i. a fejétön nagyon szűken indolnak, s hátrafelé egymáshoz nagyon közel haladnak. A baj ezen alakjának átróklődésétől kell még legkeveseb tartanunk. Lehet oka a szűkszarvasúgnak a szarutok számbélytelen alakulása, amióán a szarutoknak kidudorító része épen azon helyre esik, ahol a fejét a szarv legközelebb érinti. Vége lehet ok az is, hogy a bört alatt igen vastag köztőszövet réteg lévén, a bört felesleges módon megvastagítja s így a fejhez közelülő szarv nyomást gyakorolnak arra.

A készülékek, melyek segítségével a szarvak tágtíthatók, minden egykorú kőhöz készítenők, egyrészt mert ilyen készülékek üzletelnek nem kaprathók, mérészt mert a szarvtávtolságot között ilyen nagyok a különbségek s így sokalta cserélizébir, ha mérték után készítenek e különben is nagyon egyszerű eszközök. Általában kétféle szokás használatos; az egyik használatos csejából az egyik szarvat meg kell furni, a másik ellenben kapcsok segítségével fogódik bele a szarvba. Természetesen mindkét készülék csavarmentes tágtíthatás csejzából s mindeninek az illető kocsfejhez mérten görbültnek kell lenni.

271. ábra. Szarvvetelő kocs részec.

Az egyik készüléket 270. számú ábránk mutatja be képezék köttörébe. Ezen készülék alkalmazhatása csejzából az egyik szarvon egy 2-3 cm. mély nyílás furandó, melybe a készülék a vége beilleszthető legyen. A készülék másik végét nem szükséges csavarmentesítéssel ellátni, dacára, hogy a 272. számú ábrán úgy van feltüntetve. A másik vége egyszerű lemezével látandó el, mely a szarvra refékijódn s hogy abban jobban megfogódhasson, a lap azon része, mely a szarvra refékijózik, néhány apró szeggel látandó el. A másik vége — az tehát, mely a szarvon furt nyílásba illesztendő bele s amely az ábrán a betűvel van jelölve — csavarmentes s b lapnál és c csavarral van ellátva. Az a vég tehát beillesztendő a szarvon furt nyílásba, a másik vége pedig hosszászorítandó a másik szarv belső lapjához s c csavar segítségével a b lemez hosszászorítandó a furt szarvhoz, mindaddig, míg a készülék mindkét szarvhoz jó hozzáfeszül. Hogy mégis e készülék ne le pattanjon a szarvokról, illesztendő hogy el ne reszessen, egy vékonyka drót vagy zsinór segítségével is hozzá erősítendő a szarvhoz. Majd aztán naponta vagy minden másod-harmadnap a c csavar egy kevés megazoritandó, hogy így a szarv elegetölög szójeltágtíthatassék. E készüléket a kocs aztán is, ha a szarv kellőleg kitágtul, hordja állandóan, különben a szarv ismét összekettünne. Miként e lemezről látható a készülék hosszát ilyen pontosan le kell mérni; annak éppen olyan hosszúnak kell lenni, mint a minő nagy a szarvak közötti távtolság, hozzáadva még 2-3 cm. hosszát. t. i. a szarvon furt nyílás mélységét.

A 271. számú ábránk egy olyan készüléket mutat be, amelynek alkalmazása csejzából nem kell a szarvat megfurni, de aztán valamivel

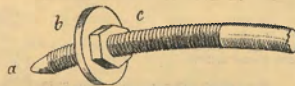
272. ábra. Szarvvetelő elhelyezése.

komplikáltabb is e készülék az előbbinek. Ennek mindkét vége csavarmentes s a csavarokon kívül el van látva a b horoggal, a mely a c csavarnak kifolá, a készülék vége felé a b szarvtávtolság bekapaszkodása a szarvak belső felébe s a furt szarvat maga előtt kifolá. Tulajdonképpen még helyesebben volna e készülék konstruálható olyan módon, hogy minden végén két horoggal volna ellátva, a megtevén kívül t. i. egy másikkal is, amely az a csavar mellett kívülről fogná meg a szarvat s így a szarv

mindkét oldalán meg volna rögzítve, miáltal ki lenne zárva az a lehetőség, hogy a készülék a kocs fejről, illetve szarváról lepatthasson.

Ezek volnaának tehát azon készülékek, a melyek segítségével a kosok szarvát tágtítni lehet. Nagyon sok helyt az igen szűk szarvokat egyszerűen le szokták fűrészelni. Ez eljárás egyrészt átlátható, másrészt nem is igen éretik vele csej, mert a szarv lefűrészelése után rendszeren még jobban összeszűkül s éles szegletes végével még jobban sérti a bőrt.

—cgy.

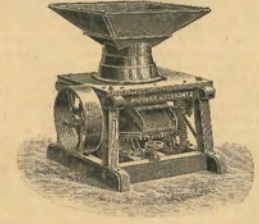
270. ábra. Szarvvetelő kocs részec.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovartvezető: HJ. Spozon Pál.

Hoffherr és Schrantz gőzhajtású csövestengeri-darálója.

A számos, különböző rendszerű daráló-gép közül, melyek ma használatban vannak, alig akad egy-kettő, mely a tengerit csövestől együtt meg tudná darálni. Már pedig sokkal előnyösebb volna a gazdára nézve, ha a takarmánynak szánt tengerit nem kellene darálás előtt lemorozni. Nemcsak munka takarítható meg, ha csövestől lesz megdarálva a tengeri, hanem takarmány is szaporítható ezzel. A tengericserkák magában véve ugyan nem sok táplálóanyagot tartalmaz, de ha az a tengerivel együtt lesz megdarálva, mindenesetre jobban értékesíthető, mintha egyszerűen feltűnik. Tehát az oly daráló-gép, mely képes a tengerit

273. ábra. A Hoffherr és Schrantz-féle gőzhajtású csövestengeri-daráló-gép.

csövestől együtt megdarálni, mindenesetre hasznos lehet a gazdaságban.

Ily csövestengeri-daráló-gépet hoztunk újabb Hoffherr és Schrantz mezőgazdasági gépgyára forgalmazba. E gép daráló szerkezete lényegében hasonlít az eléggé ismert, „kis óriás” nevű, közvetlenül hajtott daráló-gépre szerkezetéhez. A darálóml erő, alacsony keretbe van állítva és meghajtása közvetlen a gőzgépről történik, mely csejra a keret bal-odálán — mint azt mellette a 273. ábra mutatja — egy sajtócsava van alkalmazva. A röpkeret felső részén széles garat nyulik ki a darálómlt anyag befogadására. A daráló-gyűrűk csejzából készültek és kopásuk esetén kicserélhetők. A megdarált anyag a darálómlt alatt elhelyezett kivező csatornán át hagyja el a

gépet. A darafinomását pedig egy kézi állítókerék segítségével lehet szabályozni. A darálóml mozgatása fogas- és kupfogaskerék-átvitellel történik.

Általában a gép szerkezete nagyon egyszerű s éppen ezért annak kezelése is könnyű, tartóssága ugyanezért eléggé biztosítva van. A gép munkabírása örökment körülbelül 8 hektólitáros (minden este körülbelül ötven és nemcsak csöves tengerit, hanem lemorozott tengericserkát is képes megdarálni. Ez utóbbi képessége a gép értékét még jobban növeli, mert így az eladása szánt s csejzából lemorozott tengeri cserkájai is értékesíthető mint takarmány.

Arra azonban, hogy a gép jó munkát és azt kielégítő mennyiségben végezhesen, okvetlen megkérjük, hogy a darálómlt csöves tengeri, vagy csutka teljesen kiszáradt legyen. Frissen tört, vagy ki nem száradt csöves tengerit ugyan szintén megdarál a gép, de ekkor a munkaeredmény és minősége is lényegesen csökken.

A „Köztelek” f. év. aug. 24-iki számában figyelemreméltó közlemény jelent meg Csejko István gazd. akademián tanár tollából. „A darált csövestengeri” cím alatt. E közlemény teljes mértékben indokoltá teszi a tengericserk csövestől való megdarálását s annak így módon való feltakarmányozását.

Elérkezvén az idője a csövestengerivel való takarmányozásnak, mindenesetre érdekes és hasznos lenne, ha a fent ismertetett gépnek több gazda kísérletet tennék s az elért eredményeket minél szélesebb körben ismertetnék. Mert tapasztalat tanít, hogy a gép alkalmazása esetén kétszáz tonna teletelnek; így a morzsolás feleslegessé lételemé beálló munka és költség megtakarításban, a másik az eddig fel nem használt takarmányanyag értékesítésben.

HJ. Spozon Pál.

Az acetylénről.

Most, amidőn egész Európát a világítás kérdése foglalkoztatja, nem lesz érdektelen a világítóanyagokról megemlékezni, amely egyike szintén azon tételnek, amely a gazda földjében minden évben mint magas kiadási tárgyat létezik.

Tudvalegőleg négyféle világítóanyag kűd az elsősegéret: a villany, a kőszéndá, az acetylén-gáz és az acetylén. Az első három mibenlétről, hatásáról, áráról mondani valónk — annak közzimert volna miatt *) — nem lehet, így csupán csak az acetylén anyag megismertetni, amely szakemberek állítása szerint a jövő világítóanyagait képezi.

Az acetylén-gáz 92-31%- szűnből és 7-9%- hidrogénből áll. Anyaga, amelyből víz hozzáadása alatt fejtésztetik, az az n. kalciumkarbid, mely 62-5% egyetlen meszet és 37-5% szénét foglal magában. Gyártása még mindössze néhány év előtt kezdődött és azóta éppen úgy, mint minden más közérdekelt illetté talánny, sokféle próbáztatásnak, kísérletezésnek volt kitéve. Ezen hosszas próbáztatások és kísérletezések eredményeinek tekintetűjök azon körülmény, hogy Csejcs Odón nyugalmozott m. kir. honvédszázados, — egy lötyőkeres debreczeni nemes ember — egy egészen tökéletes, egyszerű szerkezetű, megpízható és teljesen veszélytelen acetylén-gáz-fejtéstű készített.

A találmány maga felette egyszerű és ezért veszik máris olyan sokan; továbbá az is hozzájárul a nagyfokú keresethez, hogy igen könnyen kezelhető és ami fő, sem a tisztogató, sem pedig a töltésnél szűzsedelni nem kell. A gázt megpízgatja és hidegen hűsözteti ki és csupán csak anyagi fejleszt, amennyire éppen szükség van. A robbanás veszélye teljesen ki van zárva. Igen kis helyet foglal el; lángja mozdulatlan, teljesen fehér. A láng

*) Az acetylén-gáz talán mégsem olyan közzimert a gazdák előtt!

Röveletese.

szüksége kimerül. Kérdem mennyi takarmányszánt vegyek meg és hogyan osszam azt meg e különböző fajtájú haszonállatok között.

452. kérdés. Úraságom azt óhajtja, hogy a teli etetés fillérszobát tartsanak. Ez etetés első szalmából vágott zecska és répa, továbbá tavasi szalma, utolsó zsálalásu here. Kérek felvilágosítást, hogy milyen etetési módhoz válasszak meggyezzem, hogy nem hisz máshozolt van azok, csak 10 db jármas ökrök és 10 db fejős tehénről.

453. kérdés. 850 halásos ökrök és 1000 kibelesze előtt állunk. A szerződés most lesz aláírva. Közül a fővárosos lévén e birtok, csupán tegezdáságra berendezve s 230 tehén van a birtokon, a tej ott helyszínen 8 kr-ért adatik el. A tulajdonos állítása szerint átlag 6 liter tejtermék, de ennél alantab nem fordulhat elő, tehenei a bonyhádvídeki vízárson vett tehénből állnak, 140—160 frtos tehének. Csupán konkolyárát etet, fejkenát 4½—5 kg-ot, egyéb takarmányra részint szalma-takarmánynak zabosbökönny. Kérdem, vajjon a tehozam ezen takarmányozás mellett teljesen napi átlagos hat literre vagy többre terhelhető-e vagy más takarmányzás lenne-e kívánatos s lehetőség lenne ezt a birtokon előállítani? A birtok szántóföldje 610 hold, buzatermő fekete homokos, 225 hold pedig tiszta homok.

454. kérdés. Kérem sziveskedjenek el-tesztelni, hogy mily szabályok érvényesek sertéseknek Ausztriába való szállítása iránt? Milyen idő telte után, a zárlat feloldása után, lehet oly községekbe, Ausztriába szállítani forgalmú sertéseket szállítani? Milyen okok miatt le voltak zárva? Milyen idő alatt oly jársokhoz, amelyekből sertésüzem Ausztriába be lett hurcolva? *S. J.*

Felet.

A Czárán-féle tökéltöröz és a Golverfe ünetető beszerzési forrása. *(Felet az 679. számú kérdésre.)* A Czárán-féle tökéltöröz világtól elég sajátos, eddig egy mezőgazdasági géppár egy gyártsa s így azt esetről-estere két elkészített Czárán Ottó sipt-i (Temes-megyé) főbírótkör utatásia szerint. Teszt kérdéstevőnek ez ügyben Czáránhoz fordulni, ki megfogja adni a szükséges felvilágosításokat. O találmányának használatát illetve alkalmazását 100 koronát kér. Maga a szerkesztés annak beillesztése, melyet Czárán adtat alapján akármelyik jóarváló vidéki városi gépműhely is megcsinál, 300—400 korona költséget okoz legfeljebb.

A Czárán-féle kettős tökéltöröz-villa oly kiválóan jó szerkesztés, melynek nem *szabadán* hidnyenzi egy csatlóspótló sem. Elég érthetően, hogy géppárosának olyan idegenkedéssel viseltetnek ezen szerkesztet iránt, pedig ez egyszerűségével és feltétlenül kitűnő munkaadományól messze feleltél áll mindenféle hasonlót célra összekombinált szerkesztetek.

A Golverfe-féle kétkörű ünetető, a jóvá idényben már nálunk is kapható lesz. A németországban 1000 márkát Leonhardt & C.-nál Berlin-Schönebergenben.

Mustrókrók hízalása. *(Felet az 680. számú kérdésre.)* Ha kevés répával, de elegendő zombolyozott csalámadéval rendelkezőnk, akkor vagy úgy járunk el, hogy a répát más állatnak juttatva, a hízalás egész tartamán zombolyozott csalámadéval etetjük, vagy pedig úgy, hogy eleintén zombolyozott takarmánnyal kezdve, répával fejezzük azt be. Ellenben előbb répát s azután zombolyozott csalámadéval etetni azért nem oly jó, mert a répa könnyebben emészthető s izetesebb, mint a zombolyozott csalámadé s ezért jobb szolgálatot tesz a hízalás végén mint annak elején. E két takarmány továbbá egyidejűleg is etethetjük úgy, hogy az állatok kezdetül fogva

vegny répát és zombolyozott csalámadéval kapnak. Mint a hízalás kezdetén esetleg használható, vagy talán némi módosítások után értékesítő célra a következők számlájuk ki, a mely 1000 kg. előtérrel vonatkozhat: 10 kg. zombolyozott csalámadé, 10 kg. zóna, 6 kg. zabpólya, 2 kg. tökmagpócsa s 5 kg. tengeridára. Ebben foglaltatik 27-1 kg. szárazanyag, 2,09 kg. fehérje, 0,87 kg. zsír és 13,09 kg. szénhidrát, vagyis 16,05 kg. emészthető zseranyag, melyből 11,82 kg. a szaláslakarmányban van. Ha a répát mellőzve, csak zombolyozott csalámadéval etetjük, akkor később úgy bonyóthatjuk ezt a takarmányt, hogy az a hízalás végén 35 kg. zombolyozott csalámadé, 10 kg. zónából, 3 kg. zabpólyából, 2 kg. tökmagpócsából s 7 kg. tengeriből álljon. Ez a takarmány tartalmaz 25,3 kg. szárazanyagot, 2,15 kg. fehérjét, 0,91 kg. zsirt, és 13,28 kg. szénhidrátot, összesen pedig 10,34 kg. emészthető zseranyagot, melyből 10,05 kg. a szaláslakarmányban van. Ha pedig répával hozzjuk a hízalást befekeni, akkor számíthatunk 50 kg. répat, 10 kg. zónát, 5 kg. zabpólyát, 2 kg. tökmagpócsát és 5 kg. tengeridarat, amiben foglaltatik 24,9 kg. szárazanyag, 2,26 kg. fehérje, 0,67 kg. zsír, 14,16 kg. szénhidrát, összesen 17,09 kg. emészthető zseranyag, melyből 0,71 kg. a szaláslakarmányban fordul elő. 5 péda oly extenzívebb hízalást tartunk élnék, a melynt az igából kivénült ökrök-nél czelszerű alkalmazni, mert a vén ökrök nem elég hálás a behatóbb hízalás iránt, ami alatt azt értjük, ha a hízók kevés szaláslakarmányt, de annál többet akort kapnak.

Cselkő.
Előtérő koru tókó feltettetés. *(Felet az 551. számú kérdésre.)* Ha a hízásoknak 1½ év tavasszal szalma s buzapólyával s az azonkívül némi takarmányrétnek is van, akkor csak e erősebben növekedő tókó számára tartjuk a széna vásárlását szükségesnek, míg az idősebb tókók esetleg inkább kereskedelmi takarmánnyal végjük kiegészítendők. Hogy az erősebben növekedő marha miért nem nélkülözheti a szénát, az megvilágítottak. A Kézeltől 83. évfolyam 544. fejeletében: hogy pedig a 4-5 éves, tehát nagyjában már kifejlett tókók számára miért tartjuk át kereskedelmi takarmányok vásárlását előnyösebbnek, azt azzal indokoljuk, hogy a kereskedelmi takarmánnyal rendszerint hatásosabbá tudjuk a szalmát tenni, mint a szénával. Vegyünk csak egy példát! A kifogásolható régi széna elméleti táptértéke vagy viszonylik a középminőségű reprodukcióra elemelti táptértékéhez, mint 1 a 2-höz, vagyis ha pl. a reprodukcióra q-ja a majoris szállítva 11 koronába kerül, akkor a széna q-ának ugyan-csak a majoris szállítva legfeljebb 5 koronába szabad kerülnie. A kérdéses esetben azonban a szénaöz viszonylata kétszámért is többet ér a reprodukcióra, mert sok szalmát kellvén etetni a reprodukcióval jobban segíthetünk a szalma felférhizánnyal, mint a szénával. Ugyanis a kifejlettöt sovány marha mintegy 0,7 kg. emészthető nyers fehérjét (és 6-6 kg. emészthető nitrogénmentes tápanyagot) kíván arra, hogy súlyát változatlanul fönntartsa, ezt pedig a kérdéses takarmányviszonyok között kétféleképp adhatjuk neki, és pedig

1. Ugy, ha 1000 kg. elősúlyra pl. 20 kg. arpa- vagy zabszalmát és 82 kg. középminőségű répát rézén etetünk, mert ebben 0,7 kg. emészthető nyersfehérje (és 11-6 kg. emészthető nitrogénmentes anyag) foglaltatik, vagy

2. Ugy, ha 1000 kg. elősúlyra 27,2 kg. árpa- vagy zabszalmát és 1-1½ kg. reprodukciós etetünk, mert ebben is 0,7 kg. emészthető nyersfehérje (és 11-6 kg. emészthető nitrogénmentes anyag) foglaltatik.

E két adag táptáhasa tehát körülbelül egyenlő, mert egyenlő mennyiségű fehérjét és nitrogénmentes anyagot tartalmaznak, ellenben költségben nem egyenlő költségek azok, amennyiben ugyanis a második adagban 72 kg. árpa- vagy zabszalma s 14 kg. reprodukciós-

val 82 kg. szénát tudunk helyettesíteni s miután a szalma nem igen számít, mert főleggelégnik van, úgyvélvén csak az 14 kg. reprodukciós beszerzési árát kell a 82 kg. széna beszerzési árát zombolyoztatni. A két következőköt végjük a kérdéses tókó feltettetését a legelősebb eszközökkel:

1. A 1½ éves fehér tókó kaphatának 1000 kg. elősúlyra legalábbis 10 kg. szénát, 15 kg. tavasszal szalmát és pólyát, 3 kg. olajpócsát és 10 kg. takarmányrétet. Ebben foglaltatik 25 kg. szárazanyag, 1,6 kg. fehérje, 0,4 kg. zsír és 11,9 kg. szénhidrát.

2. ¾ éves fehér tókók beírta tavasszal a pólyával ad szénát, és 2 kg. olajpócsát is.

3. A 4½ éves tarka tókók, melyek tavasszal vásárra kerülnek, szintén szalmát és pólyát kaphatának főtakarmány gyanánt s azonkívül mintegy 2 kg. olajpócsát, némi répat s kevés árpa, vagy tengeridár lehetne velük etetni.

Ezen adagolások gazdagabbak, semhogy az állatoknak csak súlyt tartának fön s így a 1½ éves tókók növekedése s a 4½ éves tókók némi gyarapodása biztosítva van.

Cselkő.
Jármasökrök és fejőstehének etetése. *(Felet az 652. és 653. kérdésre.)* Ha elég jó lushan levő heverő ökrök fön tartásról van szó, akkor azok darabonként s naponként beírők 10 kg. répa, 3 kg. here, 5 kg. ősz s 3 kg. tavasszal szalmával; ellenben ha az ökrök dolgoznak (pl. ha trágyát hordanak), akkor a here néhány kr-al megtoldandó. A fejőstehének csak akkor grál be répával, herével és szalmával, ha nagyon is grínge felcsalják, pl. ha egész évben 1500 l-nél nem adnak jelenküllő tétbet, mely esetben naponta mintegy 20 kg. répat, 7 kg. herét, 5 kg. ősz s 5 kg. tavasszal szalmátunk darabjára; de ha a tehének jobb fejősek, akkor okvetlenül megkivánják az abrakot is, pl. olajpócsát, malacásirtát vagy korpát. Azt nem kifogásoljuk, hogy az uraság elrendelte a takarmány felcsalását, mert így az ősz szénát képesek az állatok enni, de az uraság ne bírje azt, hogy a fillérszobá tálplóbbá teszi a takarmányt, mert attól csak izetesebb lesz az.

Cselkő.
Bonyhádi tehének tejlöképessége. *(Felet az 653. és 654. kérdésre.)* Hogy egy 230 elből bonyhádi fajtájú tehénhezetsen, melyben nyilván csalámadéval, idén pedig zabosbökönny, kevés répát és malacásirtát, s azonkívül egész évben fejkenát 4-5 kg. konkolyárát etetnek, legalábbis 6 liter, de semmiesetre sem csekélyebb átlagos napi fejest érjenek el, ami legalábbis is 2200 l. átlagos évi fejesnek felel meg, az nem tartozik ugyan a lehetetlenségek közé, de semmiesetre sem valószínű, mert a kérdéses esetben oly tehénkötől van szó, melyek a tonlamegyéi vízárson 280—320 K-nán lettek összeszedelve. A m-óvári gad, akadémia is vásárolt 1895-ben Tonlamegyében 20 db friss fejős bonyhádi tehent, melyek azonban csak 1701 kg. (körülbelül 1710 l) átlagos évi, s így 48 kg. (47 l) átlagos napi fejest értek el, pedig e tehének 280—450 K-ná kerültek a vásárra s az ország árák Masong szállítva 396-42 kor. volt. Csak volközöttük, melyek 6 kg.-nál több tejet adtak naponta, egész évben pedig következőköt telettek az egyes tehének: 2984, 2805, 2583, 2453, 2102, 1983, 1899, 1851, 1727, 1601, 1459, 1338, 1232, 1282, 1158, 865, és 486 kg. E számszórban 3 telen hiányzik, mert módoság nem tartozik a kérdéseshez s a Megemlékezés, hogy nálunk súly szerint mérik a tejet, s az sokkal ésszerűbb, mint a térfogat szerinti mérés, már pedig a tej mindig több km. mint ahány liter, s így ha a fönlebbi számokot literreke számítanánk át, még kisebbek lennének. A 6 liter átlagos napi fejest csak abban az esetben tartjuk nagyobb bonyhádi tehénhezetsen lehetőségek, ha a tehének vásárlása próbafetések vagy fejési kimutatások alapján

történi, vagy ha a tehensézet már régebben alapították, mely esetben sokat lendíthetünk a tehének teljesítményén azáltal, hogy a legjobb fejtehenek borjait neveljük föl.

Attérve a kérdés másik felére, már nagyobb zavarba jövőnk a felelettel mind eddig, mert a megkereső levélből nem tudjuk kellően megítélni, hogy elegendő vagy kevés takarmány kapnak-e a kérdéses tehének. A 4-5-ben pl. konkolydaráló van azé, pedig az semmiesetre sem lehet konkolydara, mert 4-5 kg. konkolydarától elpusztulhatnak a tehének. Ezért inkább konkolyt is tartalmazó vadbükökönnyek (trior-hulladékok) tartjuk a konkolydarát, s ha igazunk van, akkor egy kis számlással csakhamar tisztába jöhetünk azzal, hogy képesek vagyunk-e a tehéneknek nyíron csalámdával és trior-hulladékkal kelletlen táplálni. Ugyanis a trior-hulladékok 70% vadbüköknyöből és 30% konkolyból és gabonafelhéből állanak vége, mintegy 18% em. fehérlék, 2-5% em. zsírt és 48% em. szénhidrátot tőlezhettek fel benne. Ha továbbá a tehének átlagos súlyát 500 kg.-nak vége 50 kg. csalámdát és 4 kg. trior-hulladékot számolunk rájuk, akkor azaz 11% kg. szárazanyagot, 1-22 kg. em. fehérléket, 0-25 kg. em. zsírt és 6-67 kg. em. szénhidrátot kapnak 1: 5:5 táparányban. Miután pedig közepeszerű fejtehenek mintegy 1-2 kg. em. fehérléket, 0-2 kg. em. zsírt és 6-3 kg. szénhidrátot igényelnek 1: 5:5 táparányban, azt láthatjuk, hogy 50 kg. csalámdát s 4 kg. trior-hulladék utánig még sőt több fehérléket s.t. tartalmaz, mint amennyire a tehéneknek szükségük van. Pedig a zöldségtakarmanynt nem is szokták a tehének számkamráimról, s miután azok nagyon szeretik a csalámdát, 70-70-ot is képesek belőle 4 kg. trior-hulladék mellett enni, ha leteszteljük bízzuk a csalámdát. Szóval a tehének nagyon jól táplálhatók csalámdával és trior-hulladékkal, sőt e két takarmány igen előnyösen is hat a tehének teljességére, ami a csalámdánál régóta ismeretes, a vadbüköknyórt pedig utabban bizonyult be, mint ahogy azt a „Közeletk” műévfolyamának 58. számban tizetesen megbeszélte. Ugyanigy vagyunk a teli takarmányszükséglet is, vagyis telen is nagyon jól tudjuk a tehéneket a bevezető szövegben megfogalmazott minifélékkel úgy táplálni, hogy sajátos teljesítményükkel erőnyire juttathassuk, s így a jelen kérdés súlypontja nem is a takarmányrozon, hanem tisztán csak a tehéneknek fordul meg, melyekről pedig már elmondott nézetimket.

Cselk.

Sértések szállítása Ausztriába. *(Féldet az 584. számú kérdésre.)* Hogy mely használati érvényesek sértéseknek tölük Ausztriába való szállítására nézve, azoknak felsorolására itt nem volna tér. Azért melegen ajánlhatom a t. kérdéző urnak *Fekényi László, Umuldályos* (kaphatja a szerzőnek Bpest, földmiv. miniszterium, áru 270 korona), melyben minden az állatszükségletekre vonatkozóan az összes szükséges utbizágait megtalálhat. A kérdés második részére rövid választom a következő:

Ha egy község sértésvesz *uralgása* miatt van általunk lezárva, akkor onnét sértések nem lehet szabadon Ausztriába szállítani a hivatalos zárlat föloldását követő 40 napig, azaz mindaddig nem lehet, míg az osztrák kormány ezen községet a forgalmi korlátozás alól föl nem oldja és ezen körülmény a földmiv. kir. miniszter által kiadott Allatészegügyi Értesítésben (sárga lapok) kitüntette nincs. A könynyeb megértés végett lássunk egy példát. A község példán sértésveszvel fertőzött. A hivatalos zárlat föloldást az utolsó megbetegedés vagy elhullást követő 30 napig tartó időszakban. Men ezen időtől számított 40 napon túl (tehát összesen 30 + 40 = 70 nap) lehet csak Ausztriába sértésvesz után sértéseket szállítani — és ezt ismétlem — a község fertőzöttsége miatt osztrák részről lezáró járásnak a föloldása a sárga lapokban tnyégesen közölte.

Akkor azonban, ha egy község, illetleg azon járás, melynek területén az illető község fekszik, sértésvesznek Ausztriába való bevezetése miatt van az osztrák kormány által forgalmi korlátozással sújtva, azaz a szabad forgalomból kitiltva, akkor azon járás területén fekvő összes községekből (még ha azok vérszemensek is, mindaddig nem lehet Ausztriába szabadon sértéseket szállítani, míg arra a járásra elrendelt forgalmi korlátozás fennáll, azaz a sárga lapokban a járás neve — a sértésvesz vagy sértésboránz miatt a szabad forgalomból kitiltott járasok között — szerepel.

Ebből tehát következik, hogy tölünk Ausztriába azon esetben szállíthatók szabadon sértések, ha: 1. az illető községben: mint a sértések származási helyén és a szomszédos községekben az elszállítás megelőzőtt 40 napon uti ragadós betegség nem uralkodott, melyre nézve a bejelentés kötelezettsége fennáll (hogy melyek a hivatalból bejelentendő ragadós állati betegségek, azt már többször elsoroltam) és 2. mely ragadós betegség a sértésekre átragadtak. Ezen esetben, ha azon járás, melynek területén a község fekszik, sértésvesz bevezetése miatt a község kormány részéről a szabad forgalomból kitiltva nincs, sem pedig mint ilyen a sárga lapokban nem szerepel. 3. Azon esetben, ha az illető község, azaz azon járás, melynek területén a község fekszik, Ausztriából szomszédos és sem sértésvesznek onnét a szomszédos osztrák kerületbe való bevezetését, sem pedig valamely közvetlenül szomszédos határszélán (magyar járásban) fertőzött sértésvesz uralgása miatt az illető járás az osztrák kerületi kapitányság által időleges forgalmi korlátozással sújtva nincsen.

Ezen (3.) eset azonban csak Magyarországon Ausztriával közvetlenül szomszédos járásban fordulhat elő.

Amikor azonban egy eset, midőn a sárga lapokban sem a község, sem az illető járás nem szerepel a sértéseket mégsem lehet szabadon kivinni, azaz akkor ha nálunk időközben — azaz a sárga lapok megjelenése előtt — sértésvesz lép föl egy községben és ezen fertőzött község még csak a Földmívelési Értesítésben jelent csak meg, azaz a Földmívelési Értesítésben nem állag lehetett az illető járás területén, így a községnek ajánlani, hogy a szállítás előtt okvetlenül tekintség meg az Allatészegügyi Értesítő (sárga lapok) és a Földmívelési értesítő.

A sárga lapok I. részében, azaz az egyes értesítő lapok első oldalán vannak azon járasok felsorolva, melyek sértésvesznek Ausztriába való bevezetésére miatt vannak osztrák részről a szabad forgalomból kitiltva. Az egyes értesítő lapokban pedig mellékleten azon községek vannak felsorolva, hol sértésvesz uralg, tehát le vannak általunk is zárva és az osztrák részről e miatt vannak a szabad forgalomból kitiltva. A Földmívelési Értesítésben pedig azon községek vannak kitüntetve, melyek sértésveszsel fertőztek, tehát mégis olyan községek is, melyek noha a szabad forgalomból ki vannak tiltva, de még a sárga lapokban nem szerepelnek, csak a legközelebbiben fognak szerepelni.

A sárga lapok (Allatészegügyi Értesítő) megtekinthetők minden m. kir. állatorvosnál, minden állatkoroldó engedélyezett vagy (bajó) állomáson, minden községi előjáróságban a Földmívelési Értesítő pedig gazdasági tudóstólunk s minden közigazgatási hatóságnál s községi előjáróságban.

Dorner.

Gazdasági egyesületek mozgalma.

Rovatvezető: dr. Pottere Brasz.

A Tolnamegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya okt. 25-én Szegednora, a vármegyehez kistermében ülést tartott. Résztvettek: *Jeszenszky Andor* elnök, *Altódor Lipót*, *Diny Frigyes Fördés* Dezso, *Kolcsenyi Ambró*, *Kovács Sebestény* Endre, *Percezl Dezso*, *Percezl*

József, *Percezl Lajos*, *Sulyok Géza*, *gróf Sechényy Sándor*, *Sztlankovszky János*, *Vízcsoly Ákos*, *Wiltsek Sándor* ig.-val. tagok és *Bodnár József* g. e. titkár, mint jegyző.

Az ülés felolvastát kiváratlanon a következőkben közöli:

Pleesky Antal gazdatisztót parentálta el legelőbb is az elnök. *Pleesky* éppen pár nappal előbb halt meg, mint amikor 50 éves munkásságának emlékjáróját megírték volna.

A vármegyei gyűléspénztárnál a közelmúltban napfényre került sikasztás folytán vármegyevezetés támadt megítélésére és vizsgálomra hivatkozva, indokoltak vel az elnök, hogy a tagok megnyugtatóra pénztárvizsgálatot tartassanak. *Percezl* Dezso indítványra azonban, aki kiemelte *Kolcsenyi* Ambró pénztárnok kiváló érdemeit, amelyet éppen az egyesület vagyonának kezelése körül szerzett, a pénztárvizsgálat eszméjét az igazgató-választmány eljeltte, annál is inkább mivel az évi leszámolás úgy sincs mészse.

A földmívelési m. kir. miniszterium 6188/VI. 3. sz. lejáratára hívja fel az elnök a választmány figyelmét és felkéri a tagokat, jelentsék meg a közzétett aratási ünnepségeket. A bejelentés szerint aratási ünnepségeket rendeztek: *gróf Hunyady Imréné* t. tápé, *Jeszenszky Andor* csibárik, *Percezl Dezso* borsönyi, *Percezl József* bikácsi, *Percezl János* kis-kajdaci, *gróf Sechényy Sándor* nagydoroghi, *Sztlankovszky János* n.-kajdáci és *Vízcsoly Ákos* alsó-peleii gazdaságában.

A gazdasági egyesület ezévi telen-és üzsödijázása alkalmával rendezett ünnepségen a miniszter képviselételen jelenvolt államtitkárunk bemutatja az egyesület rendező-bizottsága a vármegye népies szarvasmarhatenyésztését. Az egyesületi díjak zaportázása által előállott 800 koronájú tulkiadást a választmány helybenhangyag tudomásul vette. A telen-és üzsödijázásról a szőlőbíráló-bizottság jelentést, mely szerint az idei versenyen 61 gazda jelentkezett. (Pályázott 14 gazda 24 hold hazai és 47 gazda 76 hold utjányiszőlővel.) A választmány örömmel veszi tudomásul a pályázat szép eredményét és a bizottság jelentését mindenben elfogadja. Ezen előterjesztés szerint:

A) Ötjányi-szőlőkert:

Estüstermet:

Gróf Apponyi Géza apáthi szőlőjeirt.

Elismerő oklevél:

Gróf Pejacsevich Tivadar ódányi szőlőjeirt.	
Frantsis Bódog dörbökös	"
Willinger Márton borsönyi	"
Bodnár István szegvárdi	"
Zsigmond Ferenc szegvárdi	"
Bék Péter felsőházi	"
Vörös Mihály harasi	"
Marhauser Imre bonyhádi	"
Dr. Tamasz István szegvárdi	"
Weizel János murgai	"
Witzl Antal závodi	"
Klem Ferenc závodi	"
Sz. Kis János pilisi	"
Róhrer Andrá apáthi	"
Bentsch Jakab apáthi	"
El. Sipos József szegvárdi	"
Krausz József szegvárdi	"
Mirth József szegvárdi	"
Hamrik Imre gindicsaládi	"

Pénzdíjat:

Peremesszky József dörpatláni l. szent-koriánat	100
Kis Sándor Szegvári szegvárdi lakosnak	50
Ernst Andrá závodi lakosnak	50
Vörös Márton harasi lakosnak	25
Hemer György dörpatláni lakosnak	25
Klézli János Baka szegvárdi lakosnak	25
Róhrer Péter apáthi lakosnak	25
Hengel József czíki lakosnak	25
Ujvári József harasi lakosnak	25

B) Hazai szőlőért:

Értesítmény:

Antal Pál szegvárdi szőlőjeért.

Élismérvő oklevél:

Abelesz Adolf tamási	szőlőjeért.
Wolf Henrik szegvárdi	"
Kapp János gyónki	"
Kovács János Szász szegvárdi	"
Szel János pilisi	"

Pénzdíjat:

Török Ferenc Hős szegvárdi lakosnak	koronás
Merz János murgal lakosnak	50
Fekete János agrár lakosnak	25
	23

C) Vinczeféldiát:

Bodnár István szegvárdi, Marhauser Imre bonyhádi, dr. Tanáry Árpád szegvárdi, Zsigmond Ferenc szegvárdi, Abelesz Adolf tamási és Kapp János gyónki lakosok vinczeféldéjére. Az igazító-választmány Hőgyész körvényét, melyben kéri, hogy a szakály-hőgyézi vasutállomás élénk szarvasmarha-szállítási forgalmára való tekintettel, egy állatorvosi állomás szerzeszék, paroláng terjesztői fel a miniszteriumhoz.

Az igazító-választmány kintételezése alapján a jelenlegi gazdaság 2 (41 és 44 év óta szülő) családé.

Títkár jelentette, hogy a kincstár által kiosorolt s a közénységihez visszaszándó tényszámként eddig 29 dbot jegyeztek elő a tagok.

Hosszabb eszmésre követték eztán. A miniszterium arról értesítette az egyesületet, hogy a Televen mintáparasztagaságig leendő átalakításra ajánlott birtokot nem találta alkalmasnak az átalakításra, mert szét van darabolva.

Főrdés Dezso, Székanovics János és Perczel Deszö hozzájárulása után elhatározta a választmány, hogy újra feljegyeztesse az ügyben a miniszteriumhoz, má módon a tagosítást bíról szolgálhat a követhető mintául a tevel kisgazdák előtt.

A Nák közösgében létesítendő mintáparasztagaság ügyében jelentette títkár, hogy a helyszíni szemle immár megtörtént, még pedig kedvező eredményű. A választmány megbizta az elnökséget, hogy a jövőre intézkedést tegyen a mintáparasztagaság felügyelőjéről *Jajcsó István* f. leperdi lakos, szántártól hozza javaslata.

M. *Fejes Lajos* gazdaságát mintáparasztagaság kéri átalakítani. A választmány az előtanulmányozást elrendeli.

Benutátja títkár a miniszterium 48,222. sz. rendeletét, mely tétel, hogy az egyesület a *párisi nemzetközi kiállításban bronzéremmel* lett kintéve. Örövendés tudomásul szolgál.

A párisi kiállítás kormánybizottsága meleghangú köszönő-levélrel örömmel veszik tudomásul.

Az Erdélyi Gazd. Egyesületnek a cs. és kir. hadügyminiszteriumhoz, a katonai terményellátások ügyében teendő fölterjesztést pártolja a választmány.

Az Aradmegyei Gazdasági Egyesület és a Somogy megyei Gazdasági Egyesület átirát tudomásul veszi.

Az Állattérvő Egyesületbe az egyesület — tekintettel szerény anyagi helyzetére — előző szerint nem lép be.

Tagsági díjak elintézése.

Kovács Sebestyén Éde indítványára elhatározta a választmány, hogy fölterjesztést intéz a miniszteriumhoz az iránt, hogy az előállat-kivétel korlátozó rendeletekkel a fölőlesleges és káros intézkedéseket törölje. Megtörtént ugyanis, hogy — ezen rendeletek alapján — szarvasmarhákat nem tudtak elszállítani, mert vesztett eb volt a *környéken*. A vesztéség tudniillik ragadós betegségek van a rendeletben feltüntetve, ez pedig zárlatot van maga után. A vesztéség *fertőző*, de nem *ragadós* betegség. Nincs tehát semmi értelme annak, hogy szarvasmarhaszállítási akadályú a *kutyák közt* fellépett vesztéség szolgálasson.

Állatorvosi Hivó indítványára elhatározta a választmány, hogy a kóbor cigányok és czigány kúpeczek lovaknak szigorú ellenőrzésére felhívja az alsópán figyelmét.

Weltmann Adolf indítványára a választmány fölterjesztést intéz a miniszteriumhoz, hogy a takarmány-hiányon segédítő, szállítási kedvezményt eszközölje ki az egylet tagjai részére.

Ezzel az ülés véget ért.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

OMGE. közleménye.	1807
Az ügyvezető társaságról.	1807
Góndúr (1878—1899).	1811
Gazdasági egyesületek mozgalma.	1814
Állattenyésztés.	
Szervezetek kosok részére.	1808
Gazdasági egyesületek.	1808
Hoffner és Schrantz gazdáltsági szövetség-irásai.	1809
Az acetylénről.	1809
Állattenyésztés.	
Állattenyésztés-remendési intézkedések baromfi-kiállításokon.	1810
A lo papjának alkalmatlanság járás közben.	1810
Iródlalom.	1810
A gazdasági munkáügyi törvények, rendeletek, határozatok gyűjteménye.	1812
Az állatorvosi fióksók évkönyve az 1900—901. tanévről.	1812
Leveleskrény.	
Keresek.	1815
Kerekedelem, tőzsde.	1817

A francia kiállítás kintételezettel. A francia köztársaság kormánya az 1900. évi párisi nemzetközi kiállítás körül szerzett érdemek elismerésül, a francia „Mérté Agricole” rendezvény követezői fokozatát adományozta. A középkeresztet: *Tormay Béla* miniszteri tanácsnok és *Malcoms Jéromus* miniszteri tanácsnok igazgatóságának. A szati kereszteszet: *Hutyer Ferenc*, az állatorvosi fióksók rovártának, *Forster Géza*, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatójának, *Manassy György* országgyűlési képviselőnek, *Engelbrecht Károly* központi szőlőszeti és borászati felügyelőnek, *Ruiss Gyula*, a bábolnai ménésbirtok igazgatójával megköztöltézőségi felügyelőnek, báró *Fodmásteri Gyula* miniszteri titkárnak, *Desei Gyula* őrnagy, a kiseri ménestézet parancsnokának, *Komlósy András*, Debreczen város főjegyzőjének. A lovagkeresztet: *Kropplj Alfréd* gazdasági akadémiai tanárnak, *de Potlery Gerard* magyar királyi érdéznék, *Marton Anton*, a Torontálvármegyei Gazdasági Egyesület titkárnak.

Kereszteszet. A földmívelésügyi miniszter a debreczeni m. kir. dohányművelésügyi kísérleti állomáshoz *Török Elemér* segédét a IX. fizetési osztályba sorolt segédde, *Lehhardt Márton* vetőmagvizsgáló állomási gyakornokát ideiglenes műségeben segédde és *Bain Lajos* növénytermesztési kísérleti állomási segédét a vetőmagvizsgáló állomások személyzeti létszámába segédde nevezte ki.

Gazdasági tudósítói. A földmívelésügyi miniszter *Herez Ágost* krasznahorka-váraljai lakost Gómvér vármegye rosznyói, *Vols Sándor* hátszegi lakost Hunyad vármegye hátszegi járásra néve a gazdasági tudósítói tisztelt bizáta meg.

Háhalozások. *Blaskovics Mór* nyugalmazott főhercegi uradalmi igazgató f. évi november hó 12-én 75 éves korában nyitra megyei Suránkán elhunyt. *Mayer Károly*, a Mayer falu czég szövetkezési pégygáranak főnöke november 12-én Szombathelyen elhunyt.

Gazdátársadalmi szervezések. Bereg vármegye gazdái között erős mozgalom indult meg az irányban, hogy Beregvármegyei Gazdasági Egyesülete újjászervezzék. A gazdasági egyesület a jövőben nem csupán a

gazdasági és gazdátársadalmi mozgalomból akarja részét kívenni, de mint arra hívatott testület részese kíván lenni a rutén akciónak. Örömmel vesznék tudomást arról, nemcsak azért, mert a gazdátársadalom fokozott összetartásával a gazdasági érdekek lehetőségek mérve való megvédését látjuk, de mert egy olyan ponton, mint Bereg vármegye, többszörször van szükség arra, hogy a gazdátársadalom vezetőiből, a község s főleg a szegényebb nép boldogulását előmozdítsák. Az újjászervezés irányuló mozgalom élén *Cseiner Nándor* községazdasági áll. áll.

A gabonahatárőrüzleti szokások reformja. A tőzsedatársának a gabonahatárőrüzleti szokásokra vonatkozó határozatait, amelyekről mai vezércikkünk szól, a következőkben ismertetjük:

A tőzsedatársan módosította az Árúizlet Szokásokon kikötött határozatainak 13. 16. 17. szakaszait s a határőrüzletre vonatkozó különös határozatok 74. szakaszát. A szakások módosított szövege ez:

13. §. Néhány szállítathó anyag gabona, mely dohos, nem száraz, egészséges vagy részben álmolegdedt, továbbá, mely nem a kereskedelmi szokás által megjelölt módon van rostálva, sem gabona, mely vagy jelentékenyen szárazsagos, vagy jelentékeny mennyiségben zsiszirkátja szemetek tartalmaz. Nem szállítható a gabona, a) ha súly szerint 2 százaléknál több keveréket azaz úszköt, rozogot, búkkinyit, konkolyt és általában idegen magféléket tartalmaz; b) ha a szemetek száma szerint fél százaléknál több kukanka buza (blé dur) vagy fehér buza van benne; továbbá c) ha úszkös hegyű; d) ha csirák szemetek tartalmaz. Magyar orza alatt a magyar korona országában természetesen buza érendő.

16. §. A gabona minőségi sulya hektoliterenként: búzánál 76 kilogramm, rozsnál 71 kilogramm, árpnál 61 kilogramm, zabnál 40 kilogramm. Ha a buza minőségi sulya 75-5 kilogramm nem érne el, akkor az nem szállítható; ha 75-5 kilogrammól elér vagy meghalad, de 76 kilogrammól nem ér el, akkor az átvevő köteles ugyan azt átvenni, de az átadó megterítés tartozik, mely 25 dekagramm hiányig fél százaléktól, 25 dekagrammnál nagyobb hiány esetén pedig 1 százaléktól tesz ki. A föntmelt minőségi sulyt a minden egyes mérés alkalmával megmért gabonamennyiségnek el kell érnieük, vagyis a minőségi suly nem az egyes mérésnek különösen átlagban talált minőségi sulyokból alapítandó meg.

Ha a határőrre közzé ügyletekből kifolyólag szállított magyar buza minőségi sulya 76 kilogrammól meghalad és a szállító magasabb minőségi sulyt a bemutatás alkalmával az átvevővel közli, az átvevő a sulytöbbletet — 50 kilogramm sulyegység alapulvétele mellett — teljes kilogrammként és bezárólag 79 kilogramm az átadónak 5 fillérvényi ráfizetéssel tartozik. A ráfizetés alapjául az a minőségi suly szolgál, amelyet a megmért mérésnek alkalmával megállapított különböző minőségi sulyok átlaga képez. Ha az egyes mérésnek olyan buza találatának, amelynek minőségi sulya 76 kilogrammól nem ér el, ráfizetésnek nincsen helye. A 79 kilogrammnál nagyobb minőségi sulyal bír buza olybá vétetik, mint ha 79 kilogramm minőségi sulyal bírna. Ha az egyes mérésnek közötti eltérések 80 dekagrammól meghaladnak, ráfizetés csak abban az esetben igényelhető, ha kezelési (galizálási) költség fejében a szállító 50 kilogrammként 5 fillért térít meg az átvevőnek.

17. §. Ha a szállításra kerülő ur akár rostálás, akár keverék tekintetében együttesen, vagy külön-külön a tőzsedai szokásoknak nem felelne, az árú átvevője nem tagadható,

ha az ezen elterésből fölmerülő és a földesbi-
szakértő-bizottság által megállapítandó összes
értékevesztést egy százalékol meg nem halad.
Ez az intézkedés nem terjed ki oly buzára, mely
két szulyszázaléknál több kevéreket tartalmaz,
ha csak a szállítás nem mustra szerint, külön
meghatározott minőségben, mennyiségben vagy
számártságot szerint történik. Mustra szerinti el-
adások esetét kivéve, a vámbelföldön termesztett
gabona külföldi vámtételek gabonával össze
nem keverhető.

A határőrdőltetere vonatkozó különös hatá-
rásokok. 74. §. Ha a szállításra kerülő árú, akár
rostálás, akár a keverék tekintetében együttesen
vagy külön-külön a földesbi szakácsoknak
meg nem felelne, az árú ártevére meg nem ta-
gadható, ha az ezen elterésből fölmerülő és a
földesbi szakértő-bizottság által megállapítandó
összes értékvesztést egy százalékol meg nem
halad. Ez az intézkedés nem terjed ki oly buzára,
mely két szulyszázaléknál több kevéreket tartalmaz.

Az illypék módosított szakaszok az 1902
évi augusztus 1-től fogva teljesítendő ügytelek-
nél nyerne alkalmazást.

A m.-óvári m. kir. gazdasági akadémiai
hallgatók Gazdasági Együlete. E. é. október
12-én tartotta alakuló Közgyűlését, f. hó 7-én
pedig első szűkgyűlést. A szűkgyűlés első
tárgya *Tüilmann* Károly elnöknek megnyitói be-
széde volt. Beszédében üdvözlöi az egyetnek
immár 8 év óta tiszteletbeli elnökét, *Hensch*
Árpádot annak 25 éves tanári jubileuma alkalmá-
ból, köszönetet mond nek eddigi nemese
fáradásaitól az egylet érdekében s vezetését,
támogatását kéri ki továbbra is. Majd ismer-
teti a szűkgyűléssel az egylet működését követő
s munkásságára szólítja fel az egylet tisztikarát
és tagjait. Terve, hogy az egylet tavasszal
tanulmányi kirándulást rendezzen külföldre, a
szűkgyűlés helyesléssel találkozott. A szűkgyű-
lés 2. pontját *Kottan* Henrik főjegyző által
irt s feloszlatt: „Beszámoló az akad. hallgató-
oknak a m.-óvári főhercegi uradalomban tett
kirándulásról” kérezté, ezután *Ujvári* János II.
éves hallgató által felvetett kérdés „Ülles-
sünk-e a szőlő köze gyümölcsfélék? vitatattot meg.
Beko László, *Rónay* Ernő II. éves hallgatók
szavaltak, illetve ellenük, mások zengettük
mulatták a szűkgyűlést.

A fővárosi épületek biztosítása. Ez év
végéig lejár a fővárosnak az a szerződés,
melyet a fővárost építők biztosítására az
Ország *Elmélet* és a *Bécsi Kétföldes Tűzkár-
biztosítók* kötött. Az év vége közelévé, a
főváros pénzügyi osztálya javaslatot tett arra
néve, hogy a biztosítást új pályázat hirdetésé
mellőzésével hosszabbítsa meg a két bécsi vállala-
lattal. Javaslattal azzal okolja meg, hogy bár
érom év előtt a hazai társaságok 12,23% értet
kérték a két bécsi intézet pedig 5200
frírt vállalta el a biztosítást. A főváros pénzü-
gyi bizottsága legutóbbi ülésén a javaslat
tárgyalatán, heves vitát támasztott. Többször
szó emelték a javaslat ellen és felszólalásik-
ban első sorban új pályázat hirdetését és le-
hetőleg magyar intézet ajánlatának elfogadását
követelték. A bizottság azonban ezen erőly

tiltakozásokkal szemben is szótöbbséggel el-
fogadta a pénzügyi osztály javaslatát, ezzel
ismét tannémet bódván azon szokosor tapasztalt
elfogultságoknak, melyekkel a főváros a nemzeti
érdekek mellőzésével idegen érdekeket szolgál.
A pénzügyi-bizottság eljárása kétszeresen hibás
volt, nemcsak azért, mert most, midőn a régi
szerződés lejárt, új pályázatot nem hirdetett,
hanem azért is, mert 3 évvel ezelőt egy-
általában az osztrák intézetek ajánlatát fo-
gadták el. Ezen eljárás nem igazolja eléggé
arra tény, hogy az osztrák intézetek olcsóbb
ajánlatot tettek, mert ekkor a bizottság köte-
lessége lett volna a magyar pályázatokkal szem-
ben a pályázatot ismétlni annak kiemelésével,
hogy egy külföldi intézettől új kedvező
ajánlat érkezett be és könnyen meglehet,
sőt valószínű, hogy a hazai intézetek újabb
ajánlatát is kedvezőbbé lettek volna. De
nem lett volna szabad szem elől tévesztani
azt a körülményt sem, hogy az osztrák inté-
zetek anyagi előzetet árán is tisztán reklám-
hajászhatóbbak által új kedvező ajánlatot,
melyre a fővárosnak nem kellett volna felülnie,
hanem a hazai érdekek istápolására a valami-
leg drágább hazai ajánlatot valamelyiket kel-
lező módon elfogadnia annak is inkább, hogy
ezzel a gyakorlatban is tanultat adja azon
ismetelt elvi állásfoglalásnak, mely a külföldi
szemben a hazai érdekek hathatósabb támoga-
tására irányul.

A Monarchia állatkereskedelme 1901.
évi január-szeptember hónapokban. Ausztria-
Magyarországból az ezévi januártól szeptember
hónapig tartó időközben összesen 90,825
drb *szarvasmarhát* vittek ki, ebből 80,670 drb
Németországra ment, 5693 Svábia, 331
Olaszországra, 44, Oroszországra, 61 Romá-
niára, 15 Szerbiára és 1 drb Belgiura. A
21,768 drb növedéki-szarvasmarhából ma-
jdnem az összes 21,146 drb Németországra
ment, a többi elenyésző csékéység pedig
Svájczra, Romániára és Szerbiára. A *juhvitte-
k* 55,314 drböt timent fel, melyből 18,518 drb
Németországra, 17,119 Franciaországra, 14,403
Svábira, 5490 Belgiura, 112 Olasz- és 93
Oroszországra ment. *Sertéskivitt* Svájc do-
minaldja a csékely 8206 drbbl 8170 drbot vitt
be a Monarchiából. Az állattelvitel pénzérték-
ben kifejezve, ennek összege 12,764,189 koronát
tez ki, ellentétben az 1900-ik év ugyan-
csonn időszakával, amikor ezen érték 12,438,004
K. volt. Az emelkedés tehát 326,185 Koronát
mutat.

Nemzetközi méhészkongresszus Temesvá-
rárt. A német, osztrák, olasz, román és
magyar méhészeknek ott nemzetközi kongresszusa
lesz a jövő esztendő augusztus hónapjában. A
kongresszus vedőnéke *Darányi* Ignác föld-
művelésügyi miniszter. Tiszteletbeli elnökök
Dessauer Sándor újsókö. *Hersler* Sándor. *Kiss*
Pál állattudár. *Molnar* Viktor újsókö. *Máday*
Lázló miniszteri tanácsos. *Telbisz* Károly polgár-
mester, *Vámosy* Mihály kir. tanácsos, méhésze-
ti egyesületi elnök, dr. *Kühl* Vilmos,
a német-osztrák-magyar vándorvétel elnöke.
Beck Pál tanácsos, dr. *Deiszner* János, gróf
Peffl Ede. Főtitkár *Kovács* Antal. Rendező-
bizottság elnök báró *Ambrázy* Béla. Temesvár

város és a földművelésügyi kormány nagyszá-
bú előkészületekkel vesznek részt a kongressz-
us rendezésében.

Nemzetközi czukorkonferencia, a czukor-
vám emelése, a czukor-kartell megalapítása.
A czukoriparomunka több országban divó rendezé-
sének megreformálására, mint egy bécsi fel-
hivatalos lap írja, a nemzetközi czukorkonferen-
cia összeülése végelesen biztosnak tekint-
hető, minthogy Oroszországra is, a mely eddig
némi tartózkodással viseltetett részvétellel meg-
járta. Hogy mikor fog össze a konferencia, azt
az említtet lap nem írja. De biztosnak veszi,
hogy tanácskozásai a czukoriparomunka meg-
reformálását bevezeti. A magyar czukoripar-
ot az iránt szándékoznak lépéseket tenni,
hogy a czukor vámját 22 koronáról 30 koronára
emeljék. Indokolásuk arra utalnak, hogy
bizonyos árviszonyok mellett a külföldi czukor
belsőzatlás is lehetővé válik. Eddigleg a behat-
lázat minimális volt és néhány száz méter-
mázsa nyerscukort csak a legutóbbi időben
importáltak Németországra. Az osztrák czukor-
gyárosok csatlakoznak a mozgalomhoz. A
czukorgyárosok központi egyesülete ez ügyben
legközelebb föliratintja a kormányhoz. Fontos
tanácskozások kezdődtek november 11-én *Bees-*
ben. A tanácskozások tárgya a czukoriparomunka
képviselei tartják az összejövetelüket, hogy a
czukorkartell megújítását megbeszéljék. Ez tehát
kiváltéppen a czukoripar-termesztő gazdák
érdekei, akik tudvalevőleg a czukorkartell ellen
állandóan és jogosan panaszolnak. Egy jól
informált bécsi lap azt írja, hogy a tanácsko-
zó bizottság valószínűleg egységes megállapodásra
fog jutni, mindazáltal a czukorkartell megújítá-
sát nem egészen bizonyos. A czukorkartell
megújítása attól függ, hogy külön követelése-
ket egyetlen egytől s egy lejjel föl s továbbá,
hogy a bécsi konferencia megállapodásához
az osztrák-magyar monarchia összes czukor-
gyárai és czukoriparomunka hozzájáruljanak.

A konzuli közleményekből. *Dán sertés-
tenyésztés.* A dán sertésenyésztők törekvése a
yorkshire-fajjal való folytonos kereskezéssel
lyra-állományt az elni, mely a valódi yor-
shire-faj tulajdonságával nem bír, nem eredmény-
eztetett sikert. A maglók kevés malaezot
ellenek és ezek se tenyésznek jól, mert a mag-
lókban kevés a tejük. A dán faj viszont nem
felel meg az angol piac igényeinek, mert a
szalonnája nem előszörűd és a husa nem elégi-
ti a káposzt a földi fogyasztót. A tett tapasztalatok-
hoz képest a dán gazdák most az egyes keresz-
tezzéssel tesznek kísérletet. A beföldi sertés és
a valódi yorkshire kan keresztesztéséből való
első sülők jó szalonnát adtak és a maglók bő-
vebben tejtelet: de már ezeknek a sülőknek az
ivadéká ismét nem életképes és a keresztesztett
két fajtól a rosszabb tulajdonságokat örökölt.
Ehhez képest meg kell a észdert követik,
hogy jól állott beföldi maglók mindegy york-
shirei kanokkal keresztesztek. *Gyümölcs-
kivétel.* Októberben Magyarországól és Gács-
országól *Drezdába* tömegesen érkezett teli
alma. mely emelkedő áron kelt; a striai
almát drágálták. A kereslet még élenk, mert a
szászországi termés elfogyott. Aszalt gyümölcs-
ben kevés üzlet volt, bár az árak nem voltak

MAUTHOLD cs. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN.
VII., Rottenbiller-utca 33. sz., és VI., Andrássy-út 23. sz.
Vásárolj! lóhermagot, luczernamagot, fehérheremagot, tavaszi
repcczét, mustármagot, csibehurt, francia perjét,
mezei komocsint, bükkönyt, lenmagot.
Minták, ajánlatok és egyáltalán minden levelezés a központi irodába: (VII., Rottenbiller-utca 33. sz.) intézendők.

Importált eredeti
angol kosok

kaphatók:
PICK OSWALD-nál
BUDAPEST,

VIII., Külső-Kereszt-ut 1. sz.

Haszonbérleti hirdetmény.

A felsőes uralkodó család alapítványai
ráczkovi uradalomhoz tartozó Török-község határában,
a Budapest-Haraszti-Ráczkevei helyiérdekű vasút mentén fekvő
715 hold 1539 □-öl kiterjedésű szántóföldből álló
birtok

1902. október 1-től haszonbérbe adatik.

Ezen földbirtokból mintegy 300 hold új erdőirtás és körül-
belül még 100 hold irrandó erdőterület.

Haszonbérleti ajánlatok a beigérendő évi bérössz-
szeg 10%^o-ával **1901. évi november hó 30-ig az ura-
dalmi föltíztséghez Ráczkovén bonyújthatók**, a hol a bérletre vonatkozó egyéb feltételek is megtekinthetők.

Ráczkeve 1901. október hó 3-án.

A felsőes uralkodó család alapítványai ráczkevei
uradalmának cs. és kir. föltíztsége.

4780

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépjárművek Budapest Váci-körút 68. sz.

által a legújnyosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobill és gőzcséplőgép-készletek

széles körű alkalmazhatóság, olcsó üzemeltetés, tartósság, könnyű mozgatás, kassza- és
aratógép, székelygép, sorogás.

Melyek 12 lóerőig,
széles körű alkalmazhatóság,
olcsó üzemeltetés, tartósság, könnyű mozgatás, kassza- és
aratógép, székelygép, sorogás.

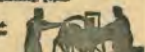
"Columbia-Drill"

legjobb szerelvények,
széleskörű alkalmazhatóság,
olcsó üzemeltetés, tartósság,
könnyű mozgatás, kassza- és
aratógép, székelygép, sorogás.

3- és 5-nyelű szék, és minden egyéb gazdasági gépjár.

Részletek kétszázötvenkét kötet,
melyek a legújnyosabb
kötetek.

Lincoln's Irszagyárunk a világ legnagyobb
locomobill- és cséplőgép-gyára.

BECK és GERGELY
BUDAPEST, V. KER., VACZI-ÚT 12. SZ.
GAZDASÁGI GÉPEK ROSTON-GŐZCSÉPLŐK
BENZIN-MOTOROK
GŐZGÉPEK GŐZEK

Számos elismerő- és hányilatkozattal
kitüntetett
„Tata-Tóvárosi sport-fluid”
mely az itteni
összes versenyzistállóknál
bevezetve, hosszú időn át kitapasztalva, mint egyedül áditó-
erősítő- és gyógyítószer, mely meglepő sikerrel alkalmazható
erősítés, ficzamosás, esülők vagy pata, iz-bicsaklás, intágulás,
köszvényes, rheumatikus sántításoknál, erőltetéseknel stb. az
egészséges lovaknál használva az erőt és állandó munkára való
tehetséget, futásban való kitartást és gyors képességet növeli.
1 liter használati utasítással 1 kor. 50 fillér.

Keheességnél étvágyhiány ellen ajánlom kitűnő
Tata-Tóvárosi táppor-készítményemet,
mely lovaknál biztos szer a hizásra, teheneken pedig elősegíti
a tejképzést, ára
1 nagy doboznak 2 korona
1 kisebb „ 1 „ 20 fillér.
Sertéseknek kitűnő hizaló szer a
Tata-Tóvárosi sertéspor,
mely dögvész alkalmazmál feltűnő hatással alkalmaztatott, ára
1 doboznak 60 fillér.
10 koronán felül megrendelést bérmentve küldök szét.
Viszonteladókakn árkedvezmény.

Kapható: **Michl Géza** gyógyszerésznél **Tata-Tóváros,**
valamint **Kochmeister** utóáll. **Török József és Thalmayer és Seltz**
utánál Budapeston.

ökrökvasalására.
Különösen kiemeljük özégünknek legujabban szabadal-
mazott rudvasalásait és kengyeleit.
M. HANN'S SÖHNE
cs. és kir. udvari palatkolási eszköz-áallító
WIEN, I. RENNGBASSE 6. SZÁM.

HAZAI GYÁRTMÁNY.

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

V. ker., Váci-körút 32. sz.

ajánlja

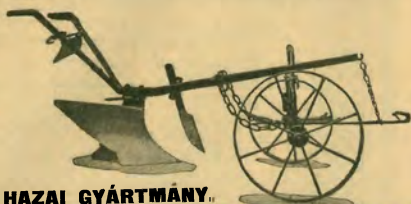
az őszi időnyre

a teljesen aezélből készült kiváló
minőségű reszei

SACK-rendszerű

egyetemes ekéit.

HAZAI GYÁRTMÁNY.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Weiser J. C.

gazdasági gépgyár és malomépítéset NAGY-KANIZSAN

által ajánlottak:

Egy és kétvasu
aczélekékésűs-
szes talajmivelő
eszközök

Szeeskavágók,

Réparágók,

Kukoricamorzsolók,

Takarmánykamaberendezések,

Teljes malomberendezések,

Egyes malomgépek és alkatrészek,

Öntvények saját vagy idegen minták után.

Árjegyzék szívesen küldeték.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Egy teljesen megbízható, a gazdaság minden ágában jártas,
sok évi tapasztalattal bíró,

magyar-Óvári okleveles gazda,

ki vagyoni állásánál fogva bármely igényeknek megfelelő

biztosítékot képes nyújtani,

ajánlatok föltszinek, gazdasági tanácsoknak vagy számvevő-

Czime a kiadóhivatalban. 4613

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán

az O. M. G. E. titkárjai szerkesztésében

„KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR”

1902-re.

A „KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR“ ezen nyolczadik év-
folyama régi köntösében, javított és tetemesen bővített
tartalommal bír. A „Köztelek Zsebnaptár“ minden
más zsebnaptárt nélkülözhetővé tesz. — A „Köztelek
Zsebnaptár“ ára az O. M. G. E. tagjai és a
„KÖZTELEK“ előfizetői részére bérmentes küldéssel
együtt 3 korona 50 fillér.

Megrendelhető a

„KÖZTELEK“
kiadóhivatalában,

Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek).

Mindenemű tejjazdasági eszközt
és gépet szállít, tejjazdasági telepeket
és tejjazdóvetkezeteket rendez be az

-Separator Részvény-Társaság

ezelött Pfanhauser A.

Budapest, V., Báthory-utca 4. szám.

Kronen Separator
a legelőkelecsés fűlőzőgép.

Első Magyar Tejgazdasági Gép- és Eszközgyár
f. Jász u. 7. sz. Budapest.

Tejhiűtők, Vajkőpülők, Tejnyövekkelű Berendezések, Ujajport Árnyezkek, tervek, költségetések ingyen és bérmentve.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
Budapest, VIII., Baross-utca 10. sz. II. emelet
az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ügys mint a
Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
erkölcsi támogatásával. Alakult: 1900.
Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása:	400,000 kor.
Alapítványok és üzletrészekben:	1,800,000 kor.
	Osszesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.
Az illeti eredményeket biztosított tagok a díjnyábas részesülnek.
Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál.

1898 **az igazgatóság.**

Gazdák
a gazdálkodók figyelmébe.
Számos uradalmi már bevezetett

pyroleum
50%-al olcsóbb mint bármely más világító anyag.
Próbaküldemények 3 korona értékűek. Kérem az érdeklődőknél megnevezni.

Degen Jakob
BUDAPEST, IX., Kizirakör-ut 28.
(az Elekkörnyel mellett.)
Kérem az érdeklődő levelet azonnal beérkezéskor, 1000 szor gondatlanul már bevezetve. 44

UJGHYVÁRI LÁSZLÓ
CZEGIED

Ujghyvári László 300 köbös csomagolt gyümölcsöt készített. (Köbösök) 1000 darabot készített. mely 500 gyümölcsöt tartalmaz. Nemcsak olcsóbb, hanem még egészségesebb is. A gyümölcsök kiváló minőségűek. 20-30% alacsonyabb áron kaphatók. Kérlek megkérni az érdeklődőket a hirdetésben leírtak szerint.

Szőlővessző eladás.
Anyagi felelősséggel a szokvány-minőségért elad a haraszti-i 145 holdas szőlőuradalom
sima és gyökeres hazai vesszőket, fás- és zöldlojtványokat, sima és gyökeres amerikaiakat, igen jutányos árban.
Készlet 3 millió, fajtisztaság és kifogástalan minőségért az uradalom szavatol.
Felvilágosítást nyújt, valamint árjegyzéket díjmentesen küld a
„Szőlészeti Intézőség“
Duna-Haraszti, Pest megye.

Schember C. és fia
Budapest, Andrássy-ut 15.
Aldajuk általánosnál tamert, szőlészeti, mezőgazdasági, kertészeti, állatorvosi, vasutasági és ipari eszközök szállítását és szerelését, valamint a vasúti és ipari vállalkozások, Arjnyezkek legyenek a szolgálatban.

Eladó
fekete földön termelt Hortensia-, Prof. Märker, Imperator-
burgonya-vetőmag
válogatlatlan állapotban, nagyháti állomásra szállítva; őszi átvétel esetén **1.30 forintért** 100 kilogrammonként.
Bővebb értesítést és mintát küld
Nagyháti gazdaság, **postabizalom: Nagyhát, Hajdum.**

A magyar kir. Államvasutak Igazgatóság.
1904.19. szám. CIII.

Hirdetmény.
Uj személyi járatok előbejelölése a Temesvár-Nagy-Szent-Miklós b. & vasúton).
Ezen vasúton f. évi december hó 1-én új személyi díjazásba lép élethe mely a menetidők tekintetében csak azon változást tartalmazza, hogy azok koroná értékben vannak kitéve.
Az új díjazás, melyely az 1897. évi május hó 1-én előbejelölt díjazásból érvényben kivált helyesített. a m. kir. Államvasutak díjazásból előirított iródájában (Budapestben, Csengery-utca 33.) 10 éllert kapható. Budapestben, 1901. október 25-én.
Az igazgatóság.

TELEFON.
Szigly-csúsz
KERESZ BUDAPEST.

KRAMER LIPÓT

BUDAPEST,
V. Akadémia-utca 10. szám.

A legutányosabb árakon ajánl:

Oliva gépolajat, repceolajat, ásványkenőolajat, hengerolajat, lámpaolajat, petróleumot, kocsikenőcsőt, süritett gépkénőcsőt, olvasztott szinggyűt, kenőzsapot, kétkövet, kénvirágot, Raffia-háncsot, saponáriát, creolint, carbololeumot, fedlakkot, zsákok, ponyvát, műtrágyát és minden e szaka vágó cikket.

Továbbá: **Disznózsirt, szalonnát a legolcsóbb napi árban.**

Szalonnáról lerázott sót.

Mezőgazdasági vetőmagvakat, szavatolt jó minőségben.

Árjegyzékkel és részletes külön ajánlatokkal kívánásra készséggel szolgálok.

SZIVATTYUK MÉRLEGEK

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és ipari célra.
Legjobb gummi- és kender-tömlők. Mindenféle csövek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

W. GARVENS, Wien, L. Wallfischgasse 14. sz. Schwarzenbergstrasse 6.

STAHEL és LENNER

TRIEURGYÁR, Budapest, V. ker., Batona József-utca 8.

Ajánljuk **trieurjeinket**

minden gabona tisztásra
5 hklő nyaratérnyékkel és bőltés mellett speciális

trieur készítnék.

Lejött trieurjeink gyorsan és olcsón ujjal felszerelők. Kivánatra képes árjegyzék szolgálok bérmentve. Jutalék mellett az oldó elárulások alkalmazhatók.

A magy. kir. államvasutak téli menetrendje.

Érvényes 1901. október hó 1-től.

A vonatok INDULASA Budapestről.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapestre.

A keleti pályaudvaron.			A nyugati pályaudvaron.			A keleti pályaudvaron.			A nyugati pályaudvaron.		
Állomás	Időpont	Állomás	Állomás	Időpont	Állomás	Állomás	Időpont	Állomás	Időpont	Állomás	Állomás
Dél felé			Dél felé			Dél felé			Dél felé		
11:00	11:00	11:00	11:00	11:00	11:00	11:00	11:00	11:00	11:00	11:00	11:00
11:15	11:15	11:15	11:15	11:15	11:15	11:15	11:15	11:15	11:15	11:15	11:15
11:30	11:30	11:30	11:30	11:30	11:30	11:30	11:30	11:30	11:30	11:30	11:30
11:45	11:45	11:45	11:45	11:45	11:45	11:45	11:45	11:45	11:45	11:45	11:45
12:00	12:00	12:00	12:00	12:00	12:00	12:00	12:00	12:00	12:00	12:00	12:00
12:15	12:15	12:15	12:15	12:15	12:15	12:15	12:15	12:15	12:15	12:15	12:15
12:30	12:30	12:30	12:30	12:30	12:30	12:30	12:30	12:30	12:30	12:30	12:30
12:45	12:45	12:45	12:45	12:45	12:45	12:45	12:45	12:45	12:45	12:45	12:45
13:00	13:00	13:00	13:00	13:00	13:00	13:00	13:00	13:00	13:00	13:00	13:00
13:15	13:15	13:15	13:15	13:15	13:15	13:15	13:15	13:15	13:15	13:15	13:15
13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30	13:30
13:45	13:45	13:45	13:45	13:45	13:45	13:45	13:45	13:45	13:45	13:45	13:45
14:00	14:00	14:00	14:00	14:00	14:00	14:00	14:00	14:00	14:00	14:00	14:00
14:15	14:15	14:15	14:15	14:15	14:15	14:15	14:15	14:15	14:15	14:15	14:15
14:30	14:30	14:30	14:30	14:30	14:30	14:30	14:30	14:30	14:30	14:30	14:30
14:45	14:45	14:45	14:45	14:45	14:45	14:45	14:45	14:45	14:45	14:45	14:45
15:00	15:00	15:00	15:00	15:00	15:00	15:00	15:00	15:00	15:00	15:00	15:00
15:15	15:15	15:15	15:15	15:15	15:15	15:15	15:15	15:15	15:15	15:15	15:15
15:30	15:30	15:30	15:30	15:30	15:30	15:30	15:30	15:30	15:30	15:30	15:30
15:45	15:45	15:45	15:45	15:45	15:45	15:45	15:45	15:45	15:45	15:45	15:45
16:00	16:00	16:00	16:00	16:00	16:00	16:00	16:00	16:00	16:00	16:00	16:00
16:15	16:15	16:15	16:15	16:15	16:15	16:15	16:15	16:15	16:15	16:15	16:15
16:30	16:30	16:30	16:30	16:30	16:30	16:30	16:30	16:30	16:30	16:30	16:30
16:45	16:45	16:45	16:45	16:45	16:45	16:45	16:45	16:45	16:45	16:45	16:45
17:00	17:00	17:00	17:00	17:00	17:00	17:00	17:00	17:00	17:00	17:00	17:00
17:15	17:15	17:15	17:15	17:15	17:15	17:15	17:15	17:15	17:15	17:15	17:15
17:30	17:30	17:30	17:30	17:30	17:30	17:30	17:30	17:30	17:30	17:30	17:30
17:45	17:45	17:45	17:45	17:45	17:45	17:45	17:45	17:45	17:45	17:45	17:45
18:00	18:00	18:00	18:00	18:00	18:00	18:00	18:00	18:00	18:00	18:00	18:00
18:15	18:15	18:15	18:15	18:15	18:15	18:15	18:15	18:15	18:15	18:15	18:15
18:30	18:30	18:30	18:30	18:30	18:30	18:30	18:30	18:30	18:30	18:30	18:30
18:45	18:45	18:45	18:45	18:45	18:45	18:45	18:45	18:45	18:45	18:45	18:45
19:00	19:00	19:00	19:00	19:00	19:00	19:00	19:00	19:00	19:00	19:00	19:00
19:15	19:15	19:15	19:15	19:15	19:15	19:15	19:15	19:15	19:15	19:15	19:15
19:30	19:30	19:30	19:30	19:30	19:30	19:30	19:30	19:30	19:30	19:30	19:30
19:45	19:45	19:45	19:45	19:45	19:45	19:45	19:45	19:45	19:45	19:45	19:45
20:00	20:00	20:00	20:00	20:00	20:00	20:00	20:00	20:00	20:00	20:00	20:00
20:15	20:15	20:15	20:15	20:15	20:15	20:15	20:15	20:15	20:15	20:15	20:15
20:30	20:30	20:30	20:30	20:30	20:30	20:30	20:30	20:30	20:30	20:30	20:30
20:45	20:45	20:45	20:45	20:45	20:45	20:45	20:45	20:45	20:45	20:45	20:45
21:00	21:00	21:00	21:00	21:00	21:00	21:00	21:00	21:00	21:00	21:00	21:00
21:15	21:15	21:15	21:15	21:15	21:15	21:15	21:15	21:15	21:15	21:15	21:15
21:30	21:30	21:30	21:30	21:30	21:30	21:30	21:30	21:30	21:30	21:30	21:30
21:45	21:45	21:45	21:45	21:45	21:45	21:45	21:45	21:45	21:45	21:45	21:45
22:00	22:00	22:00	22:00	22:00	22:00	22:00	22:00	22:00	22:00	22:00	22:00
22:15	22:15	22:15	22:15	22:15	22:15	22:15	22:15	22:15	22:15	22:15	22:15
22:30	22:30	22:30	22:30	22:30	22:30	22:30	22:30	22:30	22:30	22:30	22:30
22:45	22:45	22:45	22:45	22:45	22:45	22:45	22:45	22:45	22:45	22:45	22:45
23:00	23:00	23:00	23:00	23:00	23:00	23:00	23:00	23:00	23:00	23:00	23:00
23:15	23:15	23:15	23:15	23:15	23:15	23:15	23:15	23:15	23:15	23:15	23:15
23:30	23:30	23:30	23:30	23:30	23:30	23:30	23:30	23:30	23:30	23:30	23:30
23:45	23:45	23:45	23:45	23:45	23:45	23:45	23:45	23:45	23:45	23:45	23:45
24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00	24:00

1. Budapesti központi vasút...
2. Budapesti központi vasút...
3. Budapesti központi vasút...
4. Budapesti központi vasút...
5. Budapesti központi vasút...
6. Budapesti központi vasút...
7. Budapesti központi vasút...
8. Budapesti központi vasút...
9. Budapesti központi vasút...
10. Budapesti központi vasút...

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET és GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legtekélyesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Teléfono 42-50. BUDAPEST—KELENFÖLD Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank

Iroda, raktár, javítóműhely.

Közlekedés vasúton és villamos vasúton.

SACK RUDOLF egyedüli képviselője Magyarországon

PROPPER SAMU

Budapest, Váci-körút 52. szám.

Előre kocsitva, hogy Sack Rudolf világi-
bíró gyártmányai eredeti minőségben
csak nálam kapja őt:

ajánlom közkedveltségű egytemes és többvasú
skéimen kívüli alk és domboz. Lejörgi egyzetni
kittinden alkalmas sorba- és szóra vető-
gépeimet

Szeceksavagó-, repavagó gépeimet.

Kézi, járgány- és gőzhajtásra
járgányaimat a jelenkor legjobb
szerkezeti

lakarmánypároló

készülékaimt a minden egyéb gazdasági gépe-
ket és esz-özöket.
Minderről kimerítő árjegyzék és készséges
felvilágosítások.

Legelőszőbb és leghatásosabb trágyázás.

A Cséry-főle szemétfuvarozási és feldolgozási részvénytársaság által a főváros területén összegyűjtött

rostalt és compostirozott szemétrágya
előnyös vegyi összetétele és dús nitrogén, phosphor és kálitartalmánál fogva ugy a
gabonafélék mint pedig szőlők trágyázásra kiválóan alkalmas.

Az eddigi kísérletek eredményei bizonyítják a trágyaszerr rendkívüli előnyeit.

A szemétrágya beszerzési ára nagy hódértéke dacára olcsóbb, mint a természetes marhatrágya vagy bármely műtrágya.

Részletes árajánlattal és ismertető füzettel szívesen szívesen szolgál a kirárolagos eladáslal megbízott

MAGYAR KERESKEDELMi RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Váci-körút 32.

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR r.t.

BUDAPEST, (Külső-váci-út) Csáky-nteza 23. sz.

Vasöntöde, gép- és rézműgyár.

SPECIAL-GÉPGYÁR

Szeszgyárak berendezésére.

Elvállalja mindenfajta szeszfőde, szesznyomító és élesztőgyár teljes
gépészeti berendezését a legnagyobb méreteikig. Átlakít meglevő gyárte-
lepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is.

TERVEKKEL ÉS KÖLTSÉGVETÉSEL KÉSZSÉGESEN SZOLGÁLUNK.

3453

TAKÁCS OSZKÁR

BUDAPEST, Köztelék-utca 6. sz.
Üllő-ut. mellett.

Ajánlja jól felvezeti műhelyét mindennemű,

gőzcséplőkészletek
javítására.

RAKTÁRON TART,
mindennemű moszószappanok gépeket és esz-
közöket, u. m.: vetőgépeket, rostákat, eszket
merzőkat, szeceksavagókat 3241

Járgány- és tisztító cséplőkészleteket.
Raktáron tart: kijavított gőzcséplőkészleteket, valamint az Első Magyar
Gazd. gépgyárhoz készült új gőzcséplőgyártmányokat.
Csereüzemek kitételek. — Méréskelt árak, kedve-á Szatal feltételek.

Kosár FÜZET,

hámozott és hántolatlan állapotban vesz
a legmagasabb napi áron a

Sármezey Szépfalul kosárgyára T.-Szépfalul

bol

4954

mindenféle export kosár kapható.

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI. ker., Teréz-körút 3. sz.

a csehországi Thomas-művek magyarországi vezér-
képviselője ajánl:

Thomasfoszfátlisztet (Thomasallak),

„Martellin” dohánytrágyát,

Eredeti stassfurti kálisók és kainitot.

A műtrágyák beltartalmáért szavatolok.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.